

ข่าวสำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
361 ถนนนวมบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000
ข้อสัตย์ เป็นธรรม มืออาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

ศูนย์ข้อมูล ป.ป.ช.

1205

www.nacc.go.th

สินบน ไม่เรียก ไม่รับ ไม่ทุกข์

เจ้าพนักงานของรัฐ เป็นอาชีพที่มีหลักการพื้นฐาน คือบริการประชาชน โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง กรปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยปกติจะได้รับค่าตอบแทน (Compensation) ที่รัฐจ่ายให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจอยู่ในรูปตัวเงิน หรือมีใช้ตัวเงิน เช่น เงินเดือนพื้นฐาน (Base Salary) ค่าตอบแทนลักษณะอื่นๆ (Allowance) สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล (Benefit / Fringe Benefit) หรือบางหน่วยงานอาจได้รับเงินรางวัลประจำปี (Bonus) ซึ่งการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดข้างต้นนั้น เจ้าหน้าที่รัฐมีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับ เพราะเป็นการรับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้เจ้าพนักงานของรัฐสามารถรับได้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอีกรูปแบบหนึ่งในระบบราชการไทย ซึ่งเกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการรับในรูปแบบ “สินน้ำใจ” หรือ “สินบน” ซึ่งการรับในลักษณะนี้ เมื่อรับมาแล้ว ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐเกิดความเอนเอียง ไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนด เป็นประตุนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชัน ก่อให้เกิดความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณของประเทศที่ต้องสูญเสียชีวิต ความไว้วางใจของคนในสังคม ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของคำว่า “สินน้ำใจ” และ “สินบน” ไว้ “สินน้ำใจ” คือ เงินหรือทรัพย์สินที่เป็นรางวัล ส่วน “สินบน” คือ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ (กฎ น.)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติห้ามเจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งจะเป็นต้นเหตุนำไปสู่การดำเนินการที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา 128 ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

อนึ่ง มาตรา 169 เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 128 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตนของเจ้าพนักงานของรัฐเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจ ไตร่ตรอง แยกแยะ และตระหนักอยู่เสมอในการดำรงตนขณะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ

ยกตัวอย่างเมื่อช่วงต้นเดือนกันยายน 2567 ปรากฏเป็นข่าวใหญ่บนสื่อมวลชนกับกรณีที ป.ป.ช. สนธิกำลังกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ปฏิบัติการบุกจับชุดเฉพาะ กิจกรมทางหลวง ปฏิบัติการหลายเครือข่าย “เจ้าหน้าที่รัฐเรียกรับส่วยรถบรรทุก” ใช้อำนาจหน้าที่ในการเป็นหัวหน้าชุดเฉพาะกิจในทางที่ผิด เรียกเก็บเงินส่วยรายเดือนจากผู้ประกอบการเพื่อแลกกับการไม่จับกุมดำเนินคดี

เพราะการอยากได้เงินมากกว่ารายได้ต่อเดือนที่จะได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบธรรมเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดในรูปแบบ “สินบน” จนนำไปสู่การถูกจับกุม และถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย *** ผู้ต้องหาหรือจำเลยยังเป็นผู้บริสุทธิ์ตราบดีที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด

อีกหนึ่งข่าวใหญ่ คือกรณีการจับกุมเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดระยอง สาขาบ้านค่าย และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง กรณีเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการหมู่บ้านจัดสรรเพื่อดำเนินการจัดสรรแบ่งแยกโฉนดที่ดินในพื้นที่อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง เพราะหนึ่งในผู้ต้องหาถึงขั้นเป็นลมคาเก้าอี้ทำงาน หลังถูกเจ้าหน้าที่แสดงตัวเข้าจับกุมพร้อมกับเงินสดจำนวนมาก เพราะเจ้าหน้าที่รัฐท่านนี้ จะเกษียณอายุราชการอีกไม่ถึงหนึ่งเดือน

น่าเสียดายอย่างยิ่งกับการจะได้ใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุราชการแบบมีความสุข กลับถูกจับและถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย *** ผู้ต้องหาหรือจำเลยยังเป็นผู้บริสุทธิ์ตราบดีที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด

และยังมีอีกหลายกรณีที่เกิดขึ้นเป็นข่าวใหญ่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบน หรือผลประโยชน์อื่นใด จนถูกจับดำเนินคดีตามกฎหมาย

ดังนั้น การไม่เรียกรับผลประโยชน์อื่นใด ไม่รับส่วยหรือสินบน ก็ไม่หมดอนาคต ไม่เป็นทุกข์

ทั้งนี้ การที่จะทำให้ประเทศไทยใสสะอาดปราศจากสินบนนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเป็นสำคัญ ร่วมมือกัน “ไม่ทำ ไม่ทน ไม่เฉย” ต่อสิ่งที่เป็นการทุจริตคอร์รัปชันทุกประเภท และหากพบเห็นข้าราชการเรียกรับผลประโยชน์หรือทรัพย์สินอื่นใด ตลอดจนที่มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ สู่ถึงการทุจริตคอร์รัปชัน สามารถแจ้งหรือร้องเรียนได้ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนกลาง สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทั่วประเทศ หรือโทรศัพท์หมายเลข 1205

.....

อ้างอิง : หนังสือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 และระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้อง

: คู่มือการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา 128 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

“ซื้อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปรงใส ตรวจสอบได้”

